

බරපතල ආහාර හිඟය හා මිල ඉහල යාම් ලෝක ජනගහනයට තර්ජනය කරයි

Severe food shortages, price spikes threaten world population

නයෝම් ස්පෙන්සර් විසින්
2007 දෙසැම්බර් 22.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකාර්මික සංවිධානයේ (එෆ්එම්) මෑත ම ආහාර විවරනයට අනුව මෙම වසර තුළ ආහාර මිල ගනන් තියුණු ලෙස ඉහල නැගී අතර සැපයුම පහත වැටී තිබේ. දෙසැම්බර් 17 වන දින ආයතනය අනතුරු ඇඟවූයේ මෙම වෙනස්කම් පෙන්වුම් කරන්නේ “පෙර නොදැනු විරූ හා පෙර නොවූවිරූ” ගෝලීය ආහාර පද්ධතියේ මාරුවීමක් බවත් එය කෝටි ගනනකට ආහාර දුලබ වීමේ හා සාගතයේ තර්ජනය එල්ල කරන බවත්ය.

එෆ්එම් හි ආහාර මිල දර්ශකය පසු ගිය වසරේ සියයට 9 කින් ඉහල යෑමට වැඩිමනත්ව, මෙම වසර තුළ සියයට හතළිහකින් ඉහල නැඟුණි. දුගී ම රටවල් ආනයනික ආහාර සඳහා මෙම වසර තුළ සියයට විසිපහක් වැඩිපුර වැය කර තිබේ. තිරිඟු, සහල්, බඩඉරිඟු, සෝයා බෝංචි වැනි ප්‍රධාන බෝගවල මිල ගනන් 2007 වසර තුළ තියුණු ලෙස ඉහල නැඟුණි. මෙයට අනුකූලව ධාන්‍ය පෝෂිත මාංශ, කිරි, බිත්තර ඇතුළු ගොවිපල නිෂ්පාදනයේ මිල ගනන් ඉහල ගියේ ආහාර පාරිභෝගික වෙළඳපොළ පුරා උද්ධමනය අවුල්වා ලමිනි.

මෙම උද්ධමනයට හේතු කාරක වූ සංකීර්ණ වර්ධනයන් මාලාවක් හඳුනාගෙන ඇත. ජනගහනයේ වේගවත් නාගරීක කරනය, චීනය හා ඉන්දියාව වැනි සංවර්ධනය වන මූලික රටවල ආහාර සඳහා ඉල්ලුම ඉහල යෑම, හාන්ඩ වෙළඳපොළෙහි සමපේක්ෂනය, සත්වාහාර බෝග වඩ වඩාත් ජීව ඉන්ධන නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනීම, ආන්තික දේශගුණික තත්වයන් හා දේශගුණික වෙනස්කම්වලට සම්බන්ධ අනෙකුත් ස්වාභාවික විපත් ඒ අතර වේ.

මෙම සාධක සියල්ලෙහි දිගු කාලීන හා සම්මිශ්‍රිත ස්වභාවය නිසා ම, ආහාර පද්ධතියේ පහත වැටෙන සැපයුම හා ඉහල නගින මිල ගනන් සම්බන්ධ ගැටලු තාවකාලික හෝ එක් කාලයකට හටගන්නා දේ ලෙස නොසැලකෙන අතර, ඉල්ලුමේ හා සැපයුමේ වක්‍රීය උච්චාවචනයන් ලෙස අවබෝධ කර ගැනීමට ද නොහැකිය.

ලෝකයේ ධාන්‍ය සංචිත පිරිහෙමින් තිබේ. පසුගිය වසරේ පමණක් තිරිඟු තොග සියයට 11 කින් පහත වැටුණි. එෆ්එම් සඳහන් කළේ එක්සත් ජාතීන් වාර්තා තබාගැනීමට පටන් ගත් 1980 වසරේ පටන් වාර්තාගත පහල ම මට්ටම එය බවයි. එක්සත් ජනපද කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට (යූඑස්ඩීඑ) අනුව ලෝක තිරිඟු තොග වසර 47 කට පසු පහලම මට්ටමට වැටී තිබේ.

2008 ජූනි මාසයෙන් අවසන් වන මුදල් වර්ෂය තුළ යූඑස්ඩීඑ බලාපොරොත්තු වන තිරිඟු අපනයනවලින්, සියයට 90 ක් එක්සත් ජනපද තිරිඟු නිෂ්පාදකයන් විසින් දැනටමත් විකුනා අවසන් බවට දෙපාර්තමේන්තුව අනතුරු අඟවා ඇත. එක්සත් ජනපදය හා අනෙකුත් ප්‍රධාන නිෂ්පාදකයන් වෙතින් ආනයනය කරන ධාන්‍ය වර්ග බොහෝ කොට ම ආහාරයට ගන්නා ලෝකයේ දුප්පත්ම ජනතාව කෙරෙහි මෙමගින් දරුණු ප්‍රති විපාක ඇති කල හැකිය.

ලෝක ජනගහනයෙන් මිලියන 850 ක් දරුණු සාගින්නෙන් හා ආන්තික දරිද්‍රතාවයේ අනෙකුත් ආපදාවලින් පීඩා විඳිති. එෆ්එම් අනුව අප්‍රිකාවේ 20 ක් ද, ආසියාවේ 9 ක් ද, ලතින් ඇමරිකාවේ 6 ක් ද, නැගෙනහිර යුරෝපයේ 2 ක් ද වශයෙන් ලෝකයේ රටවල් 37 ක් දැනට ආහාර නිෂ්පාදනයේ හා සැපයුමේ බැරෑරුම් හිඟයන්ට මුහුණපා සිටියි.

බලපෑමට වැඩියෙන් ම හසුව ඇත්තේ ආහාර ආනයනය මත රැඳී පවතින රටවල්ය. සිය ආහාර වේල මුලුමනින් ම පාහේ ධාන්‍යවලින් සැදුම් ලත් දුගීම ජනතාව මෙයට පහසුවෙන් ම ගොදුරු වේ.

එෆ්එම් අනුව සිය ආදායමෙන් වැඩි කොටස ප්‍රධාන ආහාර සඳහා - සමහර කලාපවල මෙය සියයට 80 ක තරම් ඉහල මට්ටමක පවතී - වැය කිරීම දුගීබවේ ලක්ෂණයක් වී ඇත. නිතිපතා ඉහල නගින මිලගනන් ජනගහනයේ මෙවන් කොටස්වල ආහාර රටාවේ කැපීපෙනෙන පිරිහීමකට තුඩුදිය හැකිය.

ආහාර අර්බුදය සමාජ අසහනය තීව්‍ර කරන අතර සමාජ කැලඹීම වල ඉඩ කඩ වැඩි කරයි. මොරොක්කෝ, උස්බෙකිස්ථාන්, යේමන්, ගයනා, මොරිටේනියා හා සෙනගාල් යන රටවල වර්ධනය වී ඇති දේශපාලන කැලඹිලි “ආහාර වෙලදපොලට සෘජුව ම සම්බන්ධ” බව එෆ්ඒම් සඳහන් කරයි. පසුගිය වසර තුළ ඉරිඟු පිටි මිල සියයට හැටකින් ඉහළ යෑම නිසා මෙක්සිකෝවේ ද, තවත් බොහෝ රටවල ද ධාන්‍ය මිල කැරලි ඇවිලී යාමට තුඩුදුන්නේය. පැස්ටා මිල ඉහළ යෑම ඉතාලිය පුරා විරෝධතාවන් අවුලුවා ලීය. පිසින තෙල් හිඟය චීනයේ කලබල හටගැනීමට හේතු විය.

ආනයන වියදම්වලට අමතරව, යුද්ධය හා සිවිල් අරගල, වසර ගනනාවක් පවතින නියඟය හා අනෙකුත් ව්‍යසනයන් හා එවිආයිවී/ඒඩීස් රෝගවල බලපෑම රටවල්වල ආහාර සැපයුම් යාන්ත්‍රණයන් කඩාකප්පල් කර තිබේ.

එක්සත් ජනපද ආක්‍රමණය හා මිලිටරි ග්‍රහණය හේතුකොට ගෙන ඉරාකය හා ඇෆ්ගනිස්ථානය යන දෙරටෙහි ම දරුණු හිඟයන් අතිව තිබේ. ප්‍රධාන ආහාර බොහොමයකට ආනයනික තිරිඟු අවශ්‍ය වන බැවින් ඉහළ යන තිරිඟු මිල උතුරු අප්‍රිකානු රටවලට බෙහෙවින් බලපා තිබේ.

පැරනි සෝවියට් සංගමයේ රටවල් තිරිඟු හිඟයකට මුහුණ දෙයි. ජනතාව සිය ආදායමෙන් සියයට හැත්තෑවක් තරම් ආහාර සඳහා වැය කරති. මෙම වසර තුළ කීර්ගිස්ථානයේ පාන් මිල සියයට 50 න් ඉහළ නැගුණු අතර තාවකාලිකව, අර්බුදය සමනය කිරීම සඳහා ආන්ඩුව දුප්පත්ම ප්‍රදේශවලට හදිසි තිරිඟු සංචිත මුදා හැරියේය.

බංග්ලාදේශයේ ජූලි මාසයේ සිට සෑම මසකට වරක්ම ආහාර මිල සියයට 11 න් ඉහළ නැගුණි. පසුගිය වසර තුළ හාල් මිල සියයට 50 න් පමණ ඉහළ ගොස් ඇත.

මධ්‍යම ඇමරිකානු රටවල ප්‍රධාන ධාන්‍ය වන ඉරිඟුවල මිල සියයට 50 න් ඉහළ ගොස් තිබේ. ජාතික ආන්ඩුවලට ආනයනික තීරු බදු ඉවත් කිරීමට බල කෙරෙමින්, ඉහළ නැගුණු ජාත්‍යන්තර තිරිඟු මිල බොහෝ දකුණු ඇමරිකානු රටවලට බලපා තිබේ. නිදසුනක් ලෙස බොලීවියාව කාර්මික පරිමානයේ බේකර් ඇරඹීම සඳහා මිලිටරිය යොදවා තිබේ.

බරපතල ආහාර හිඟය හෝ සාගත තත්වයකදී සිවිල් අරගල පැනනැගීමේ හැකියාව පිලිබඳව සෑම ජාතික ආන්ඩුවක්ම අවධානයෙන් පසුවෙති. බොහොමයක් කෙටිකාලීනව අර්බුදය සමහන් කිරීමට ආනයනික තීරුබදු අඩුකිරීම හා අපනයන සීමාවන් පැනවීම වැනි පියවර ගෙන තිබේ. දෙසැම්බර් 20 වන දින චීනය දේශීය හිඟය පියවාගැනීමේ උත්සාහයක

නිරත වෙමින් ආහාර අපනයන සඳහා දී තිබුණු දිරිගැන්වීම් අත්හිටුවීය. රුසියාව, කසාක්ස්ථානය හා ආර්ජන්ටිනාව ද අපනයන සීමාවන් පැනවීය.

එහෙත් එවන් ප්‍රතිපත්තීන් අහාර පද්ධතියේ අර්බුදයට කිසිදු සැලකිය යුතු විසඳුමක් සැපයීමට අසමත්වී ඇත්තේ ඒවා සම්ප ව්‍යාධිත්ව මිස රෝග කාරකයට පිලියමක් වී නැති බැවින්ය. උද්ධමනය පිටුපස ඇත්තේ ගෝලීය වෙලදපොලවල සංකීර්ණ අන්තර් බැඳීම් හා කෝටි සංඛ්‍යාත වැඩ කරන හා දුගී ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවන් සමඟ ධනෝධර පද්ධතියේ මූලික නොපැහීමයි.

ව්‍යාපාරවස්තු හා නය වෙලදාම ද සමපේක්ෂනය ද මඟින් දුවවනු ලබන මූල්‍ය වෙලද පොලවල අවිනිශ්චිත භාවය, කෘෂිකාර්මික භාන්ඩ වෙලදපොල මත සෘජුව ම පදනම්ව ඇති වෙලදපොලවල අනාගතය හා විකල්පයනට හරස්ව පිහිටා ඇත. එක්සත් ජනපද නිවාස වෙලදපොල බිඳ වැටෙන විට නය වෙලදපොලෙහි පැනනැගී ගැටලු අවපාතයක තර්ජනය එල්ල කරන අතර, සමපේක්ෂනය භාන්ඩ වෙලදපොලට මාරුවූයේ මූලික භාන්ඩ හා අමුද්‍රව්‍ය මත උද්ධමනකාරී පීඩනය උග්‍ර කරමිනි. වර්තමාන මිලගනන් කෙරෙහි අනාගත පාරිභෝගික මිලගනන් පිලිබඳ සමපේක්ෂනය දැඩිලෙස බලපාන බැවින් ජාත්‍යන්තර ආහාර වෙලදපොල විශේෂයෙන්ම අසථාවරත්වයට නැමියාවක් දක්වයි. මෙම සමපේක්ෂනය නිසා අසථාවරත්වය තවත් වැඩිවිය හැකි අතර එමඟින් සමපේක්ෂනය තවත් දිරිගන්වයි.

අනාගත ධාන්‍ය මිල මෙම ව්‍යසනකාරී චක්‍රය පිලිබඳ තවත් සිත් කාවදින නිදසුනකි. දෙසැම්බර් 17 වන දින, 2008 මාර්තු වල බෙදාහැරීම සඳහා ඇති සහල් හා තිරිඟු වල විකාගෝ වෙලද මන්ඩලයේ මිල ගනන් ඓතිහාසික මට්ටම් කරා ඉහලට තල්ලු කලේය. නරක අතට හැරෙන හිඟය හා උද්ධමනය පිලිබඳ ගනන් බැලීම් මත තිරිඟු බුසලක මිල ඩොලර් 10 කටත් වැඩියෙන් ඉහළ ගියේය. මෙය 2007 ආරම්භයේදී තිරිඟු බුසලක ඩොලර් 5 ක්ව තිබූ මිල මට්ටම දෙගුණ වීමකි.

දෙසැම්බර් 19 වන දින ආසියාවේ විශාලතම තිරිඟු ආනයනකරුවා වන ජපානය තිරිඟු මිල සියයට 30 න් ඉහළ දමනු ඇතැයි නිවේදනය කලේය. එදින ම ඉන්දීය ආන්ඩුවේ නිලධාරීන් ආහාර ආරක්ෂනයේ සම්පතම ගැටලු ගැන අනතුරු ඇඟවීය. අගමැති මන්මෝහන් සිං ට අනුව, මෙම ගැටලු පැන නගින්නේ “අඩු වරප්‍රසාදිත නය අර්බුදයට පසු ගෝලීය මූල්‍ය වෙලදපොලවල අඳුරු වලාවන්” හේතු කොට ගෙන ය.

අපේක්ෂිත හිඟය හා ජීව වායු සඳහා ඉල්ලුම මත සෝයා බෝංචි හා ඉරිඟු මිල පිලිවෙලින් වසර 34 හා 11 වසරකට පසු ඉහළම මට්ටමට ලඟාවිය.

වෙලඳමේ මෙම නව මට්ටම්, පසුව කෙරෙන වෙලඳමේ ප්‍රමිතිය ව තිබේ. දෙසැම්බර් 17 වන දින ගිනුන්පේ ටයිම්ස් පත්‍රය සඳහන් කල පරිදි “ඉහල යන උද්ධමනකාරී පීඩනය හා ආර්ථික පහල බැසීම පාලනය කර ගැනීමට මධ්‍යම බැංකුවලට ඇති හැකියාවේ සීමාසහිත කම නිසා” ප්‍රති විපාක දරැනුවේ.

විශේෂයෙන් ම තම ප්‍රධාන අභාර විශාල පරිමානයෙන් ආනයනය කරන ජාතීන්, අවසාන වශයෙන් ඉන්ධන වියදම් ඉහලයාමේ ප්‍රතිපල ලෙස අධික නැව් ගාස්තු හරහා ඉහල ආහාර මිල ගනන්වලට මුහුණ පා සිටිති. බෝට්ටික් හුවමාරුවේ වැඩි දර්ශකය අනුව භාන්ඩ තොග සඳහා නැව් ගාස්තු පසුගිය වසරේ සියයට 80 න් ද මෙම වසරේ ජූනි සිට සියයට 57 න් ද වැඩිවී තිබේ.

එක්සත් සඳහන් කලේ, ප්‍රවාහන පිරිවැය විශාල ලෙස වැඩිවීම හේතු කොට ගෙන බහුලව ආනයනය කරන රටවල් ආසන්නම සැපයුම් කරුවාගෙන් මිලට ගැනීමට ඇති හැකියාව මත කටයුතු කිරීම නිසා “ලෝක මට්ටම්වලට අනුකූල නොවන අයුරින් ප්‍රාදේශීය හෝ ස්වදේශීය මිල මට්ටම් පහල වැටීමට පටන්ගෙන තිබීම” ලෝක වෙලඳපොල නිශ්චිත කලාපයන් තුළදී බිඳී විසිරී යාමට තුඩුදිය හැකි බවය.

ඉහල යන ඉන්ධන මිල ගනන් බලපා ඇත්තේ ප්‍රවාහන හා ආනයන වියදම් කෙරේ පමණක් නොවේ. ගොවිපල කටයුතුවල දී යොදාගන්නා කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික සැකසුම් යන්ත්‍ර පිරිවැය මතද එමගින් සෘජු බලපෑමක් ඇතිකර තිබේ. තවද, අනෙකුත් ඉන්ධන පිරිවැය හා ඉල්ලුම මත ඉහල යන තෙල් මිල ගනන්වල බලපෑම නිසා ස්වාභාවික ගැස්වලින් ලබාගන්නා නයිට්‍රජන් ප්‍රධාන සංරචකයක් කොට ගන්නා පොහොර මිල ද සිග්‍රයෙන් ඉහල නැග ඇත. ඒ අර්ථයෙන්ම ගත්කල තෙල් මිල ඉහල යද්දී, ඉරිඟු, උක් දඬු හා සෝයා බෝංචි වැනි ජීව වායු මූලාශ්‍රයන් සඳහා ඉල්ලුම ද වැඩිවීමේ ප්‍රතිපල වශයෙන් ඉන්ධන හා අතිරේක නිෂ්පාදන සඳහා යොදාගන්නා ආහාර හෝග තොගය ද ඉහල නැගීය.

එක්සත් ජනපදය තුළ එතනෝල් නිෂ්පාදනය සඳහා ඉරිඟු යොදාගැනීම 2003 පටන් මේ වනවිට දෙගුණ වී තිබේ. එක්සත් ගනන් බැලීම් අනුව 2016 වනවිට මෙය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 55 සිට මිලියන 110 දක්වා ඉහල නැගී ඇත. එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව මෙයට දැඩි උනන්දුවක් දක්වයි. දෙසැම්බර් 19 වන දින ජනාධිපති බ්‍රැෂ් නව ඉන්ධන පනතක් නීතිගත කිරීමට අත්සන යෙදීය. ඒ අනුව ඉදිරි 15 වසර තුළ දේශීය ජීව වායු නිෂ්පාදනය පස් ගුණයකින් එනම් වසරකට ගැලුම් බිලියන 36 කටත් වඩා පුළුල් කිරීම සඳහා එමගින් ඉඩ සැලසේ. දැනටමත් එක්සත් ජනපද ඉරිඟු අස්වැන්නෙන් තුනෙන් එකක් එතනෝල්

නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගැනෙන අතර එය ලෝක ආහාර වෙලඳපොලට නිකුත් කරන ඉරිඟු ප්‍රමාණය ඉක්මවයි.

එක්සත් ජනපදයේ වගාබිම් වඩ වඩාත් එතනෝල් ආශ්‍රිත ඉරිඟු සඳහා යොදාගන්නා තත්වය තුළ අනෙකුත් ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික කලාප දේශගුණික විපර්යාස සමඟ බැඳී ඇති දේශගුණික ව්‍යසනයන් සමඟ පොර බදයි. ඕස්ට්‍රේලියාව හා යුක්රේනය යන සැලකිය යුතු තිරිඟු අපනයනකරුවන් දෙදෙනා ම වගාවන් විනාශ කල ආන්තික දේශගුණික තත්වයෙන් පීඩා විඳිය. දකුණු ඕස්ට්‍රේලියාවේ කාලයක් පවතිනා නියඟය, බොහෝ ගොවීන් සිය ඉඩම් විකුනා දමන පරිමාණයකට වගාවන් සීමා කලේය.

නවතම පර්යේෂණවලට අනුව එලඹෙන වසර පනහ තුළ වසරකට සෙල්සියස් අංශක 1-2 අතර උෂ්ණත්වයේ ඉහල නැඟීමක් අපේක්ෂිත ය. වර්ෂාපතනය අඩුවීම නිසා දුප්පත් රටවලට සරුසාර ඉඩම් හෙක්ටෙයාර් දශ ලක්ෂ 135 ක් හෙවත් අක්කර දශලක්ෂ 334 ක් අහිමි වනු ඇත. මෙම මාසයේ මුල ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද විද්‍යාවන් පිලිබඳ ජාතික ඇකඩමියේ අලුත්ම වාර්තාවලට අනුව ඉහත තක්සේරුව පවා අධි ශුභවාදී යයි අනතුරු ඇඟවූ අතර ආහාර නිෂ්පාදනයෙහි ලා දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම උවමනාවට වඩා සරල කර තිබේ යයි සඳහන් කරයි.

නාසා/ගොඩාඩ් අභ්‍යවකාශ අධ්‍යයන ආයතනයේ පර්යේෂක ටියුබ්ලෝට් අනුව ලෝක ආහාර සැපයුමෙහි ලා දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ ඇඟවීම් කලින් පුරෝකථනය කලාට වඩා බෙහෙවින් තරක විය හැකිය. “ප්‍රක්ෂේපනයන් පෙන්වන්නේ සුමුදු වක්‍රයකි, එහෙත් වක්‍රය ඉතිහාසයේ කවර කලෙකවත් සුමුදු වූයේ නැත. සිදුවීම් හදිසියේ හටගනියි, එවිට ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඔබට නුපුලුවන.”

2003 ඉතාලියේ ඉරිඟු වගාව පිලිබඳ කාරනයේ දී මෙන් වගාවේ පැල හටගන්නා හා මල්පල ගන්නා කාලයට ආන්තික දේශගුණික සිදුවීම් සම්පාත වුව හොත් සමස්ත වගාව ම විනාශ වීමේ අවදානම කෙරෙහි ටියුබ්ලෝ ගේ අධ්‍යයනයෙන් අවධානය යොමුකර තිබේ. ඉතාලියේ පෝ ගංගා නිම්නයේ ඉරිඟු අස්වැන්න, දිගුකාලීන සාමාන්‍යයට වඩා ඉතාලියේ උෂ්ණත්වය අංශක 6 කින් ඉහල නැංවූ උෞෂ්ණ වායු ධාරාවෙන් පසුව සියයට 36 න් පහල වැටුණු බව ටියුබ්ලෝ සඳහන් කරයි.

පැලෑටිවල පැවැත්ම එලිපත්කට ම පැමිණ තිබෙනවාට අමතරව, සර්ම කලාපවලට ආවේනික වෛරස් වර්ග, වසංගත හා අනෙකුත් රෝග කාරක පැතිර යාම මෙන්ම, ගොවිපල සත්ව වෛරස් රෝග හා සතුන්ගේ දේහ කාය කෙරෙහි ඉහල උෂ්ණත්වයේ

බලපෑම ගැන පර්යේෂකයන්, අධ්‍යයනය කිරීම ආරම්භ කර තිබේ. ගොඩාඩ් පර්යේෂන ආයතනය සඳහන්කර ඇත්තේ හරකුන්ට හා බැටලුවන්ට සෑදෙන බිලුටං නමැති වෛරස් රෝගය සර්ම කලාපයෙන් පිටත දකුණු ඕස්ට්‍රේලියාව ඇතුලු කලාපවලට පැතිර යා හැකි බවය. කොලොම්බියා විශ්ව විද්‍යාලයේ මිහිකත ආයතනයට අනුව ඉහල උෂ්ණත්වය සතුන්ගේ වද හාවය වැඩිවීමටත් ගොවිපල අස්වැන්න අඩුවීමටත් හේතුවනු ඇත.

මෙම අධ්‍යයනයන්හි ඇඟවුම් වන්නේ ඔරොත්තු දීමේ ශක්තිය වැඩි හෝග හා වගාකරන කාල සීමාවන් මාරුකිරීම වැනි වගා ක්‍රම, ආරම්භයේදී අපේක්ෂිත ගෝලීය උනුසුම් වීමේ සැර බාල කලහැකි නමුත් ඵලඹෙන දශකවල දී ආහාර සැපයුම කෙරෙහි දේශගුණික වෙනස්කම්වල බලපෑම ධනෝශ්වර පද්ධතිය හා එහි පාලක පන්තීන් කිසි සේත් ම සුදානම් නොමැති හා ඒ නිසා ම වලක්වා ගනීමට අසමත් ආකාරයකට හදිසියේ හා ව්‍යසනකාරී ලෙස උත්සන්න කෙරෙනු ඇත.